

نوع قانون	قانون و دستورالعمل
محل صدور	سایر
تاریخ	۱۱/۱۰/۱۳۸۶
شماره قانون	-
عنوان قانون	قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
متن کامل قانون:	

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی

قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ اول آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴/۹/۲ به تأیید شورای نگهبان طی نامه شماره ۲۰۸۸/۱۷/۲۰۶ و مورخ ۸۴/۹/۶ به مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد. محمود احمدی نژاد رئیس جمهور

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی

لایحه بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که از سوی دولت به شماره ۲۵۸۳۸/۲۵۴۳۹ مورخ ۸۳/۵/۱۷ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۸۴/۹/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده است، در اجرای اصل یکصدویست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست ارسال می گردد.

غلامعلی حداد عادل - رئیس مجلس شورای اسلامی

به نام خدا

قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱. اصطلاحات و واژه هایی که در این قانون به کار رفته است، دارای معانی زیر می باشند:

۱. شورای عالی بورس و اوراق بهادار: شوری است که به موجب ماده (۳) این قانون تشکیل می شود، و بعد از این "شورا" نامیده می شود.

۲. سازمان بورس و اوراق بهادار: سازمانی است که به موجب ماده (۵) این قانون تشکیل می شود، و بعد از این "سازمان" نامیده می شود.

۳. بورس اوراق بهادار: بازاری متشکل و خودانتظ ام است که اوراق بهادار در آن توسط کارگزاران و یامعامله گران طبق مقررات این قانون، مورد دادوستد قرار می گیرد. بورس اوراق بهادار (که از این پس بورس نامیده میشود) در قالب شرکت سهامی عام تأسیس و اداره می شود.

۴. هیئت داور: هیئتی است که به موجب ماده (۳۷) این قانون تشکیل می شود.

۵. کانون: کانون های کارگزاران، معامله گران، بازارگردانان، مشاوران، ناشران، سرمایه گذاران و سایر مجامع مشابه، تشکل های خود انتظامی است که به منظور تنظیم روابط بین اشخاصی که طبق این قانون به فعالیت در بازار اوراق بهادار اشتغال دارند، طبق دستورالعمل های مصوب "سازمان" به صورت مؤسسه غیردولتی، غیرتجاری و غیرانتفاعی به ثبت می رسند.

۶. تشکل خودانتظام: تشکلی است که برای حسن انجام وظایفی که به موجب این قانون بر عهده دارد و هم چنین برای تنظیم فعالیت های حرفه ای خود و انتظام بخشیدن به روابط بین اعضا، مجاز است ضوابط و استانداردهای حرفه ای و انضباطی را که لازم می داند، با رعایت این قانون، وضع و اجرا کند.

۷. شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه: شرکتی است که امور مربوط به ثبت، نگهداری، انتقال مالکیت اوراق بهادار و تسویه وجوه را انجام می دهد.

۸. بازارهای خارج از بورس: بازاری است در قالب شبکه ارتباط الکترونیک یا غیر الکترونیک که معاملات اوراق بهادار

در آن بر پایه مذاکره صورت می گیرد.

۹. بازار اولیه: بازاری است که اولین عرضه و پذیره نویسی اوراق بهادار جدیداً انتشار در آن انجام می شود و منابع حاصل از عرضه اوراق بهادار در اختیار ناشر قرار می گیرد.
۱۰. بازار ثانویه: بازاری است که اوراق بهادار، پس از عرضه اولیه، در آن مورد دادوستد قرار می گیرد.
۱۱. بازار مشتقه: بازاری است که در آن قراردادهای آتی و اختیار معامله مبتنی بر اوراق بهادار یا کالا دادوستد می شود.
۱۲. ناشر: شخص حقوقی است که اوراق بهادار را به نام خود منتشر می کند.
۱۳. کارگزار: شخص حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آنها معامله می کند.
۱۴. کارگزار/معامله گر: شخص حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آنها و یا به نام و حساب خود معامله میکند.
۱۵. بازارگردان: کارگزار /معامله گری است که با اخذ مجوز لازم با تعهد به افزایش نقدشوندگی و تنظیم عرضه و تقاضای اوراق بهادار معین و تحديد دامنه نوسان قیمت آن، به دادوستد آن اوراق می پردازد.
۱۶. مشاور سرمایه گذاری: شخص حقوقی است که در قالب قراردادی مشخص، درباره خریدوفروش اوراق بهادار، به سرمای هگذار مشاوره م ی دهد.
۱۷. سبدگردان: شخص حقوقی است که در قالب قراردادی مشخص و به منظور کسب انتفاع، به خریدوفروش اوراق بهادار برای سرمایه گذار م ی پردازد.
۱۸. شرکت تأمین سرمایه: شرکتی است که به عنوان واسطه بین ناشر اوراق بهادار و عامه سرمایه گذاران فعالیت می کند، و می تواند فعالیت های کارگزاری، معامله گری، بازارگردانی، مشاوره، سبدگردانی، پذیره نویسی، تعهد پذیره نویسی و فعالیت های مشابه را با اخذ مجوز از "سازمان" انجام دهد.
۱۹. صندوق بازتشتگی: صندوق سرمایه گذاری است که با استفاده از طرح های پس انداز و سرمایه گذاری، مزایای تکمیلی را برای دوران بازتشتگی اعضای آن فراهم می کند.
۲۰. صندوق سرمایه گذاری: نهادی مالی است که فعالیت اصلی آن سرمایه گذاری در اوراق بهادار می باشد و مالکان آن به نسبت سرمایه گذاری خود، در سود و زیان صندوق شری کاند.
۲۱. نهادهای مالی: منظور نهادهای مالی فعال در بازار اوراق بهاداراند که از آن جمله می توان به کارگزاران، کارگزاران /معامله گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه گذاری، مؤسسات رتبه بندی، صندوق های سرمایه گذاری، شرکت های سرمایه گذاری، شرکت های پردازش اطلاعات مالی، شرکت های تأمین سرمایه و صندوق های بازتشتگی اشاره کرد.
۲۲. شرکت مادر (هلدینگ): شرکتی که با سرمایه گذاری در شرکت سرمایه پذیر جهت کسب انتفاع، آن قدر حق رأی کسب می کند که برای کنترل عملیات شرکت، هیئت مدیره را انتخاب کند و یا در انتخاب اعضای هیئت مدیره مؤثر باشد.
۲۳. ارزش یاب: کارشناس مالی است که دارایی ها و اوراق بهادار موضوع این قانون را مورد ارزشیابی قرار دهد.
۲۴. اوراق بهادار: هر نوع ورقه یا مستندی است که متضمن حقوق مالی قابل نقل و انتقال برای مالک عین و یا منفعت آن باشد. شورا، اوراق بهادار قابل معامله را تعیین و اعلام خواهد کرد. مفهوم ابزار مالی و اوراق بهادار در متن این قانون، معادل هم در نظر گرفته شده است.
۲۵. انتشار: انتشار عبارت است از صدور اوراق بهادار برای عرضه عمومی.
۲۶. عرضه عمومی: عرضه اوراق بهادار منتشره به عموم جهت فروش.
۲۷. عرضه خصوصی: فروش مستقیم اوراق بهادار توسط ناشر به سرمایه گذاران نهادی است.
۲۸. پذیره نویسی: فرآیند خرید اوراق بهادار از ناشر و یا نماینده قانونی آن و تعهد پرداخت وجه کامل آن طبق قرارداد.
۲۹. تعهد پذیره نویسی: تعهد شخص ثالث برای خرید اوراق بهادار که ظرف مهلت پذیره نویسی به فروش نرسد.
۳۰. اعلامیه پذیره نویسی: اعلامیه ای است که از طریق آن، اطلاعات مربوط به ناشر و اوراق بهادار قابل پذیره نویسی در اختیار عموم قرار می گیرد.
۳۱. بیانیته ثبت: مجموعه فرم ها، اطلاعات، و اسناد و مدارکی است که در مرحله تقاضای ثبت شرکت، به سازمان داده م ی شود.
۳۲. اطلاعات نهانی: هرگونه اطلاعات افشاء نشده برای عموم که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم به اوراق بهادار، معاملات یا ناشر آن مربوط می شود، و در صورت انتشار، بر قیمت و یا تصمیم سرمایه گذاران برای معامله اوراق بهادار مربوط تأثیر می گذارد.
۳۳. سبد: مجموعه دارایی های مالی است که از محل وجوه سرمایه گذاران خریداری می شود.

فصل دوم: ارکان بازار اوراق بهادار

ماده ۲. در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران و با هدف ساماندهی، حفظ و توسعه بازار شفاف، منصفانه و کارای اوراق بهادار و به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون، شورا و سازمان با ترکیب، وظایف و اختیارات مندرج در این قانون تشکیل می‌شود.

ماده ۳. شورا بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست‌های کلان آن بازار را بر عهده دارد. اعضای شورا به شرح ذیل می‌باشد:

۱. وزیر امور اقتصادی و دارایی
۲. وزیر بازرگانی
۳. رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۴. رؤسای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون
۵. رییس سازمان که به عنوان دبیر شورا و سخنگوی سازمان نیز انجام وظیفه خواهد کرد
۶. دادستان کل کشور یا معاون وی
۷. یک نفر نماینده از طرف کانونها
۸. سه نفر خبره مالی منحصراً از بخش خصوصی با مشورت تشکل‌های حرفه‌ای بازار اوراق بهادار به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیئت وزیران
۹. یک نفر خبره منحصراً از بخش خصوصی به پیشنهاد وزیر ذی ربط و تصویب هیئت وزیران برای هر بورس کالایی تبصره ۱- ریاست شورا با وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.
- ۸) و (۹) پنج سال است، و آنان را نمی‌توان از میان ()، (تبصره ۲- مدت مأموریت اعضای موضوع بندهای (۷) اعضای هیئت مدیره و کارکنان سازمان انتخاب کرد.
- ۸) و (۹) این ماده حداکثر برای دو دوره امکان پذیر ()، (تبصره ۳- انتخاب مجدد اعضای موضوع بندهای (۷) خواهد بود.

تبصره ۴- اعضای موضوع بند (۹) فقط در جلسات مربوط به تصمیم‌گیری همان بورس شرکت می‌کنند.

ماده ۴. وظایف شورا به شرح زیر می‌باشد:

۱. اتخاذ تدابیر لازم جهت ساماندهی و توسعه بازار اوراق بهادار و اعمال نظارت عالی بر اجرای این قانون.
 ۲. تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی بازار اوراق بهادار در قالب سیاست‌های کلی نظام و قوانین و مقررات مربوط.
 ۳. پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم برای اجرای این قانون جهت تصویب هیئت وزیران.
 ۴. تصویب ابزارهای مالی جدید.
 ۵. صدور، تعلیق، و لغو مجوز فعالیت بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و شرکت‌های تأمین سرمایه.
 ۶. تصویب بودجه و صورت‌های مالی سازمان.
 ۷. نظارت بر فعالیت‌ها و رسیدگی به شکایت از سازمان.
 ۸. تصویب نوع و میزان وصولی‌های سازمان و نظارت بر آن‌ها.
 ۹. انتخاب بازرس/حسابرس سازمان و تعیین ح‌قالتزحمة آن.
 ۱۰. انتخاب اعضای هیئت مدیره سازمان.
 ۱۱. تعیین حقوق و مزایای رییس و اعضای هیئت مدیره سازمان.
 ۱۲. انتخاب اعضای هیئت داور و تعیین ح‌قالتزحمة آنان.
 ۱۳. اعطای مجوز به بورس به منظور عرضه اوراق بهادار شرکت‌های پذیرفته شده خود در بازارهای خارجی.
 ۱۴. اعطای مجوز پذیرش اوراق بهادار خارجی به بورس.
 ۱۵. اعطای مجوز به بورس جهت معاملات اشخاص خارجی در بورس.
 ۱۶. سایر اموری که به تشخیص هیئت‌توزیران، به بازار اوراق بهادار مربوط باشد.
- تبصره - مصوبات شورا پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی لازماً اجرا خواهد بود.
- ماده ۵. سازمان، مؤسسه عمومی غیردولتی است که دارای شخصیت حقوقی و مالی مستقل بوده و از محل کارمزدهای دریافتی و سهمی از حق پذیرش شرکت‌ها در بورس‌ها و سایر درآمدها اداره خواهد شد.
- منابع لازم برای آغاز فعالیت و راه‌اندازی سازمان یادشده از محل وجوه امانی شورای بورس نزد سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران تأمین می‌شود.
- تبصره- اساسنامه و تشکیلات سازمان حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط شورا تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶. هیئت مدیره سازمان دارای ۵ عضو است که از میان افراد امین و دارای حسن شهرت و تجربه در رشته مالی منحصراً از کارشناسان بخش غیردولتی به پیشنهاد رئیس شورا و با تصویب شورا انتخاب می شوند. رئیس شورا حکم اعضای هیئت مدیره را صادر می کند.

ماده ۷. وظایف و اختیارات هیئت مدیره سازمان به شرح زیر است:

۱. تهیه آبی برنامه های لازم برای اجرای این قانون و پیشنهاد آن به شورا.
۲. تهیه و تدوین دستورالعمل های اجرایی این قانون.
۳. نظارت بر حسن اجرای این قانون و مقررات مربوط.
۴. ثبت و صدور مجوز عرضه عمومی اوراق بهادار و نظارت بر آن.
۵. درخواست صدور، تعلیق و لغو مجوز تأسیس بورس ها و سایر نهادهایی که تصویب آن ها بر عهده شورا است.
۶. صدور، تعلیق و لغو مجوز تأسیس کانون ها و نهادهای مالی موضوع این قانون که در حوزه عمل مستقیم شورا نیست.
۷. تصویب اساسنامه بورس ها، کانون ها، و نهادهای مالی موضوع این قانون.
۸. اتخاذ تدابیر لازم جهت پیش گیری از وقوع تخلفات در بازار اوراق بهادار.
۹. اعلام آن دسته از تخلفات در بازار اوراق بهادار که اعلام آن ها طبق این قانون بر عهده سازمان است به مراجع ذیصلاح و پی گیری آن ها.

۱۰. ارائه صورت های مالی و گزارش های ادواری در مورد عملکرد سازمان و هم چنین وضعیت بازار اوراق بهادار به شورا.

۱۱. اتخاذ تدابیر ضروری و انجام اقدامات لازم به منظور حمایت از حقوق و منافع سرمایه گذاران در بازار اوراق بهادار.
۱۲. ایجاد هماهنگی بیهی لازم در بازار اوراق بهادار و همکاری با سایر نهادهای سیاست گذاری و نظارتی.
۱۳. پیشنهاد به کارگیری ابزارهای مالی جدید در بازار اوراق بهادار به شورا.
۱۴. نظارت بر سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی در بورس.
۱۵. تهیه بودجه و پیشنهاد انواع درآمدها و نر خهای خدمات سازمان جهت تصویب توسط شورا.
۱۶. تصویب سقف نرخ های خدمات و کارمزدهای بورس، و سایر نهادهای مالی موضوع این قانون.
۱۷. صدور تأییدنامه سازمان قبل از ثبت شرکت های سهامی عام نزد مرجع ثبت شرکت ها و نظارت سازمان بر آن شرکت ها.

۱۸. بررسی و نظارت بر افزایش اطلاعات بااهمیت توسط شرکت های ثبت شده نزد سازمان.
 ۱۹. همکاری نزدیک و هماهنگی با مراجع حسابداری به ویژه هیئت تدوین استانداردهای حسابداری.
 ۲۰. انجام تحقیقات کلان و بلندمدت برای تدوین سیاست های آتی بازار اوراق بهادار.
 ۲۱. همکاری و مشارکت با مراجع بین المللی و پیوستن به سازمانهای مرتبط منطقه ای و جهانی.
 ۲۲. انجام سایر اموری که از طرف شورا به سازمان محول شده باشد.
- ماده ۸. مدت عضویت هر یک از اعضای هیئت مدیره پنج سال است و انتخاب مجدد آنان برای یک دوره دیگر بلامانع است.

ماده ۹. رئیس هیئت مدیره سازمان از بین اعضای هیئت مدیره به پیشنهاد اعضا و تصویب شورا برای مدت سی ماه تعیین خواهد شد.

تبصره ۱- رئیس هیئت مدیره، رئیس سازمان و بالاترین مقام اجرایی آن خواهد بود.

تبصره ۲- وظایف و حدود اختیارات رئیس سازمان در اساسنامه سازمان تعیین خواهد شد.

ماده ۱۰. اشتغال اعضای هیئت مدیره به صورت موظف و تمام وقت بوده و به هیچ وجه حق اشتغال یا پذیرش مسئولیت دیگری در سایر دستگاه ها، بنگاه ها و نهادها اعم از دولتی و غیردولتی را نخواهند داشت.

ماده ۱۱. در صورت برکناری، فوت و یا استعفا هر یک از اعضای هیئت مدیره، جانشین وی برای مدت باقی مانده، ظرف پانزده روز حسب مورد به ترتیب مقرر در ماده (۶) منصوب خواهد شد. شرایط برکناری در اساسنامه سازمان قید خواهد شد.

ماده ۱۲. اعضای هیئت مدیره قبل از شروع بکار در سازمان موظف اند در جلسه شورا سوگند یاد کنند که وظایف قانونی خود را به نحو احسن انجام دهند و در انجام وظایف نهایت دقت و بی طرفی را به کار برند و کلیه تصمیماتی را که می گیرند مقرون به صلاح کشور بوده و رعایت حفظ اسرار سازمان و هیئت مدیره را بنمایند. متن سوگندنامه در اساسنامه سازمان مندرج خواهد شد.

ماده ۱۳. حقوق و مزایای رئیس و اعضای هیئت مدیره سازمان از محل بودجه سازمان پرداخت می شود.

تبصره- حق حضور اعضای غیردولتی شورا در جلسات شورا، به پیشنهاد رئیس شورا و با تصویب شورا تعیین و از

محل بودجه سازمان پرداخت می شود.

ماده ۱۴. در بدو انتصاب و خاتمه عضویت، اعضای هیئت مدیره باید فهرست دارای ی های خود، همسر، و افراد تح تکفل خود را به شورا گزارش نمایند.

ماده ۱۵. حسابرس/بازرس سازمان، از بین مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی برای یک سال توسط شورا انتخاب می شود، انتخاب حسابرس/بازرس حداکثر برای دو دوره امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۱۶. انجام هر گونه معاملات اوراق بهادار ثبت شده یا در شرف ثبت نزد سازمان یا هرگونه فعالیت و مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم در انجام معاملات مذکور توسط اعضای شورا، سازمان، مدیران و شرکای مؤسسه حسابرسی سازمان و نیز اشخاص تحت تکفل آنها ممنوع است.

ماده ۱۷. اعضای شورا و سازمان موظف اند، فعالیت های اقتصادی و مالی خود و همچنین مشاغل تمام وقت یا پاره وقت خود را که طی دو سال اخیر به آن اشتغال داشته اند یا دارند، به رئیس قوه قضائیه گزارش دهند.

ماده ۱۸. اعضای شورا، سازمان، مدیران و شرکای مؤسسه حسابرسی سازمان مکلف اند از افشای مستقیم یا غیرمستقیم اطلاعات محرمانه ای که در اجرای وظایف خود از آن ها مطلع می شوند، حتی پس از خاتمه دوران تصدی خود، خودداری کنند. متخلف به مجازات های مقرر در ماده (۴۶) این قانون محکوم می شود.

ماده ۱۹. سازمان می تواند در اجرای وظایف قانونی خود با مجوز دادستان کل کشور، اطلاعات مورد نیاز در چارچوب این قانون را از کلیه بانک ها، مؤسسات اعتباری، شرکت های دولتی، دستگاه های دولتی و عمومی، از جمله دستگاه هایی که شمول حکم نسبت به آن ها مستلزم ذکر یا تصریح نام آن هاست و نیز اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی مطالبه نماید. کلیه دستگاه ها و اشخاص مذکور مکلف اند اطلاعات مورد نیاز سازمان را در موعد تعیین شده ارائه نمایند.

فصل سوم: بازار اولیه

ماده ۲۰. عرضه عمومی اوراق بهادار در بازار اولیه منوط به ثبت آن نزد سازمان با رعایت مقررات این قانون می باشد، و عرضه عمومی اوراق بهادار به هر طریق بدون رعایت مفاد این قانون ممنوع است.

ماده ۲۱. ثبت اوراق بهادار نزد سازمان به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی و مصوبات سازمان و شفافیت اطلاعاتی بوده و به منزله تأیید مزایا، تضمین سودآوری و یا توصیه و سفارشی در مورد شرکت ها یا طرح های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی باشد. این موضوع باید در اعلامیه پذیره نویسی قید گردد.

ماده ۲۲. ناشر موظف است تقاضای ثبت اوراق بهادار را همراه با بیانیه ثبت و اعلامیه پذیره نویسی جهت اخذ مجوز عرضه عمومی به سازمان تسلیم نماید.

تبصره- فرم تقاضای ثبت اوراق بهادار، محتویات بیانیه ثبت و اعلامیه پذیره نویسی که باید به سازمان تسلیم شود و نیز چگونگی انتشار اعلامیه پذیره نویسی و نحوه هماهنگی بین مرجع ثبت شرکت ها و سازمان به موجب دستورالعملی است که توسط سازمان تنظیم و به تأیید شورا می رسد.

ماده ۲۳. سازمان پس از بررسی تقاضای ثبت اوراق بهادار و ضمایم آن و اطمینان از انطباق آن ها با مقررات، نسبت به تأیید اعلامیه پذیره نویسی اقدام می کند.

تبصره ۱- عرضه عمومی اوراق بهادار باید ظرف مدتی انجام پذیرد که سازمان تعیین می کند. مدت مذکور از سی روز تجاوز نخواهد کرد. سازمان می تواند مدت پذیره نویسی را با تقاضای ناشر و احراز ادله موجه حداکثر ب همدت سی روز دیگر تمدید کند.

تبصره ۲- ناشر موظف است حداکثر ظرف پانزده روز پس از اتمام مهلت عرضه عمومی، سازمان را از نتایج توزیع و فروش اوراق بهادار از طریق که سازمان معین خواهد نمود، مطلع نماید. نحوه برخورد ناشر در خصوص عدم فروش کامل، در اعلامیه پذیره نویسی مشخص می شود.

تبصره ۳- استفاده از وجوه تأدیه شده، پس از تأیید تکمیل فرآیند عرضه عمومی توسط سازمان، مجاز است.

تبصره ۴- در صورت عدم تکمیل فرآیند عرضه عمومی، وجوه گردآوری شده باید حداکثر ظرف مدت پانزده روز به سرمای گذاران عودت داده شود.

ماده ۲۴. اگر سازمان فرم تقاضای تکمیل شده و ضمایم ارسالی را برای ثبت و اخذ مجوز انتشار اوراق بهادار ناقص تشخیص دهد، طی مدت سی روز مراتب را به اطلاع ناشر رسانده و درخواست اصلاحیه می نماید. سازمان در صورت کامل بودن مدارک، موظف است حداکثر ظرف سی روز از تاریخ ثبت درخواست در سازمان، مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را با ثبت اوراق بهادار به ناشر اعلام کند.

ماده ۲۵. از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، برای ثبت شرکت های سهامی عام یا افزایش سرمایه آن ها، اجازه انتشار اعلامیه پذیره نویسی توسط مرجع ثبت شرکت ها، پس از موافقت سازمان صادر می شود.

ماده ۲۶. از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، وظایف و اختیارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۶ به

سازمان و آگزار می شود. ۶/ موضوع ماده (۴) قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، مصوب ۳۰ تیرماه - اوراق مشارکتی که به موجب این قانون معاف از ثبت نزد سازمان باشد، از شمول این ماده مستثنی است.

ماده ۲۷. اوراق بهادار زیر از ثبت نزد سازمان معاف است:

۱. اوراق مشارکت دولت، بانک مرکزی و شهرداری ها.
۲. اوراق مشارکت منتشره توسط بان کها و مؤسسات مالی و اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی.
۳. اوراق بهادار عرضه شده در عرضه های خصوصی.
۴. سهام هر شرکت سهامی عامی که کل حقوق صاحبان سهام آن کمتر از رقم تعیین شده توسط سازمان باشد.
۵. سایر اوراق بهاداری که به تشخیص شورا نیاز به ثبت نداشته باشند، از قبیل اوراق منتشره توسط سازمان ها و مراجع قانونی دیگر.

تبصره- ناشر اوراق بهاداری که از ثبت معاف است، موظف است مشخصات و خصوصیات اوراق و نحوه و شرایط توزیع و فروش آن را طبق شرایطی که سازمان تعیین م یکنند، به سازمان گزارش کند.

ماده ۲۸. تأسیس بورسها، بازارهای خارج از بورسونهادهای مالی موضوع این قانون منوط به ثبت نزد سازمان است و فعالیت آنها تحت نظارت سازمان انجام می شود.

ماده ۲۹. صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیران، حداقل سرمایه، موضوع فعالیت در اساسنامه، نحوه گزارش دهی و نوع گزارش های ویژه حسابرسی نهادهای مالی موضوع این قانون، باید به تأیید سازمان برسد.

فصل چهارم: بازار ثانویه

ماده ۳۰. پذیرش اوراق بهادار در بورس طبق دستورالعملی است که به پیشنهاد هر بورس و به تصویب سازمان م یرسد. بورس مجاز به پذیرش اوراق بهاداری نیست که نزد سازمان ثبت نشده است.

تبصره. اوراق بهادار معاف از ثبت از شمول این ماده مستثنی است.

ماده ۳۱. بورس مکلف است فهرست، تعداد و قیمت اوراق بهادار معامله شده در روزهای معامله را طبق ضوابط مصوب سازمان تهیه و به اطلاع عموم برساند. این فهرست در حکم سند رسمی است، و در سوابق بورس نگا هرداری خواهد شد.

ماده ۳۲. سازمان مجاز است با تشخیص شرایط اضطراری، دستور تعطیل و یا توقف انجام معاملات هر یک از بورس ها را، حداکثر به مدت سه روز کاری صادر نماید. در صورت تداوم شرایط اضطراری، مدت مزبور با تصویب شورا قابل تمدید خواهد بود.

تبصره- شرایط اضطرار براساس آن دستورالعمل اجرایی خواهد بود که به پیشنهاد سازمان به تأیید شورا می رسد.

ماده ۳۳. شروع به فعالیت کارگزاری، کارگزاری /معامله گری و بازارگردانی به هر شکل و تحت هر عنوان، منوط به عضویت در کانون مربوط و رعایت مقررات این قانون و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی آن است.

تبصره- تا زمانی که کانون کارگزاران /معامله گران و بازارگردانان تشکیل نشده است، وظایف مربوط به آن کانون را سازمان انجام می دهد. هنگامی که تعداد اعضای کانون در سطح کشور به یازده نفر رسید، تشکیل کانون کارگزاران /معامله گران و بازارگردانان الزامی است.

ماده ۳۴. فعالیت کارگزاری، کارگزاری /معامله گری و بازارگردانی در هر بورس موكول به پذیرش در آن بورس، طبق دستورالعملی است که به پیشنهاد بورس به تأیید سازمان م یرسد.

ماده ۳۵. هیئت مدیره بورس به تخلفات انضباطی کارگزاران، کارگزار /معامله گران، بازارگردانان، ناشران و سایر اعضای خود از هر یک از مقررات این قانون یا آیین نامه های ذی ربط طبق آیین نامه انضباطی خود رسیدگی می نماید.

رای بورس به مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در سازمان می باشد. رای سازمان قطعی و لازمالاجرا می باشد.

ماده ۳۶. اختلافات بین کارگزاران، بازارگردانان، کارگزار /معامله گران، مشاوران سرمایه گذاری، ناشران، سرمایه گذاران، و سایر اشخاص ذی ربط ناشی از فعالیت حرفه ای آنها، در صورت عدم سازش در کانون ها توسط هیئت داورى رسیدگی می شود.

ماده ۳۷. هیئت داورى متشکل از سه عضو می باشد که یک عضو توسط رییس قوه قضاییه از بین قضات باتجربه و دو عضو از بین صاحب نظران در زمینه های اقتصادی و مالی به پیشنهاد سازمان و تأیید شورا به اختلافات رسیدگی می نمایند.

رییس قوه قضاییه و سازمان با تأیید شورا علاوه بر نماینده اصلی خود،

هریک عضو علی البدلی تعیین و معرفی می نمایند تا در صورت غیبت عضو اصلی مربوط در هیئت داورى شرکت نمایند.

شرایط عضو علی البدل همانند عضو اصلی می باشد.

تبصره ۱- ریاست هیئت داورى با نماینده قوه قضاییه خواهد بود.

تبصرة ۲- مدت مأموریت اعضای اصلی و علی البدل دوسال می باشد و انتخاب مجدد آنان حداکثر برای دو دوره دیگر بلامانع است.

تبصرة ۳- هیئت داورى دارای دبیرخانه ای است که در محل سازمان تشکیل می گردد.

تبصرة ۴- بودجه هیئت داورى در قالب بودجه سازمان منظور و پرداخت می شود.

تبصرة ۵- آرای صادر شده از سوی هیئت داورى قطعی و لازم الاجراست و اجرای آن به عهده اداره ها و دواير اجرای ثبت اسناد و املاک می باشد.

ماده ۳۸ . در صورتی که کارگزار، کارگزار/معامله گر، بازارگردان، مشاور سرمایه گذاری، و سایر تشکل های مشابه درخواست کناره گیری موقت یا دائم از فعالیت خود را داشته باشند، مراتب را به سازمان، کانون و نیز به بورس مربوطه اعلام نموده و مجوز فعالیت خود را نزد کانون تودیع مینمایند. تضمین ها و وثایق مربوط تا تعیین تکلیف معاملات انجام شده و سایر تعهدات آن ها به قوت خود باقی خواهد ماند. قسمت اخیر این ماده نسبت به کارگزاران، کارگزار /معامله گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه گذاری، و سایر تشکل های مشابه که عضویت آن ها براساس ماده (۳۵) این قانون تعلیق یا لغو می شود، نیز مجری است.

ماده ۳۹ . کارگزاران، کارگزار /معامله گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه گذاری، و سایر تشکل های مشابه ملزم اند طبق دستورالعملی که توسط سازمان تنظیم و ابلاغ می شود، گزارش های لازم را تهیه و به مراجع ذی ربط تسلیم نمایند.

فصل پنجم: اطلاع رسانی در بازارهای اولیه و ثانویه

ماده ۴۰ . سازمان موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا مجموعه اطلاعاتی که در فرایند ثبت اوراق بهادار به دست م یآورد، حداکثر ظرف مدت پانزده روز، طبق آیین نامه مربوطه در دسترس عموم قرار گیرد.

ماده ۴۱ . سازمان موظف است بورس ها، ناشران اوراق بهادار، کارگزاران، معامله گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه گذاری و کلیه تشکل های فعال در بازار سرمایه را ملزم نماید تا براساس استانداردهای حسابداری و حسابرسی ملی کشور، اطلاعات جامع فعالیت خود را انتشار دهند.

ماده ۴۲ . ناشر اوراق بهادار موظف است صورت های مالی را طبق مقررات قانونی، استانداردهای حسابداری و گزارش دهی مالی و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی که توسط سازمان ابلاغ می شود، تهیه کند.

ماده ۴۳ . ناشر، شرکت تأمین سرمایه، حسابرس و ارزش یابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جبران خسارات وارده به سرمایه گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف و یا به دلیل ارائه اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضه اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آن ها باشد، متضرر گردیده اند.

تبصرة ۱- خسارت دیدگان موضوع این ماده، می توانند حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تاریخ کشف تخلف به هیئت مدیره بورس یا هیئت داورى شکایت کنند، مشروط بر این که بیش از سه سال از عرضه عمومی توسط ناشر نگذشته باشد.

تبصرة ۲- فقط اشخاصی که اوراق بهادار ناشر موضوع این ماده را قبل از کشف و اعلام تخلف خریده باشند، مجاز به ادعای خسارت می باشند.

ماده ۴۴ . سازمان می تواند در صورت آگاهی از ارائه اطلاعات خلاف واقع، ناقص یا گمرا هکننده از طرف ناشر در بیانیه ثبت یا اعلامیه پذیر هنویسی، عرضه عمومی اوراق بهادار را در هر مرحله ای که باشد، متوقف کند.

ماده ۴۵ . هر ناشری که مجوز انتشار اوراق بهادار خود را از سازمان دریافت کرده است، مکلف است حداقل موارد زیر را طبق دستورالعمل اجرایی که توسط سازمان تعیین خواهد شد، به سازمان ارائه نماید:

۱. صورت های مالی سالانه حسابرسی شده.

۲. صورت های مالی میان دوره ای شامل صورت های مالی ۶ ماهه حسابرسی شده، و صورت های مالی سه ماهه.

۳. گزارش هیئت مدیره به مجامع و اظهارنظر حسابرس.

۴. اطلاعاتی که اثر با اهمیتی بر قیمت اوراق بهادار و تصمیم سرمایه گذاران دارد.

فصل ششم: جرایم و مجازات ها

ماده ۴۶ . اشخاص زیر به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال یا به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:

۱. هر شخصی که اطلاعات نهانی مربوط به اوراق بهادار موضوع این قانون را که حسب وظیفه در اختیار وی قرار گرفته به نحوی از انحاء به ضرر دیگران یا به نفع خود یا به نفع اشخاصی که از طرف آنها به هر عنوان نمایندگی داشته باشد، قبل از انتشار عمومی، مورد استفاده قرار دهد و یا موجبات افشاء و انتشار آن ها را در غیر موارد مقرر فراهم نماید.

۲. هر شخصی که با استفاده از اطلاعات نهانی به معاملات اوراق بهادار مبادرت نماید.

۳. هر شخصی که اقدامات وی نوعاً منجر به ایجاد ظاهری گمراه کننده از روند معاملات اوراق بهادار یا ایجاد قیمت های

کاذب و یا اغوای اشخاص به انجام معاملات اوراق بهادار شود.

۴. هر شخصی که بدون رعایت مقررات این قانون اقدام به انتشار آگهی یا اعلامیه پذیره نویسی به منظور عرضه عمومی اوراق بهادار نماید.

تبصره ۱- اشخاص زیر به عنوان اشخاص دارای اطلاعات نهانی شرکت شناخته می شوند:

الف) مدیران شرکت شامل اعضای هیئت مدیره، هیئت عامل، مدیر عامل و معاونان آنان.

ب) بازرسان، مشاوران، حسابداران، حسابرسان و وکلای شرکت.

ج) سهامدارانی که به تنهایی و یا به همراه افراد تحت تکفل خود، بی شاز ده درصد سهام شرکت را در اختیار دارند یا نمایندگان آنان.

د) مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره و مدیران ذی ربط یا نمایندگان شرکت تهای مادر (هلدینگ) که مالک حداقل ده درصد (۱۰٪) سهام یا دارای حداقل یک عضو در هیئت مدیره شرکت سرمایه پذیر باشند.

ه) سایر اشخاصی که با توجه به وظایف، اختیارات و یا موقعیت خود به اطلاعات نهانی دسترسی دارند.

تبصره ۲- اشخاص موضوع تبصره (۱) این ماده موظف اند آن بخش از معاملات اوراق بهادار خود را که مبتنی بر اطلاعات نهانی نباشد، ظرف پانزده روز پس از انجام معامله، به سازمان و بورس مربوط گزارش کنند.

ماده ۴۷. اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به سازمان و یا بورس ارائه نمایند یا تصدیق کنند و یا

اطلاعات، اسناد و یا مدارک جعلی را در تهیه گزار شهای موضوع این قانون مورد استفاده ۱۳۷۵ محکوم خواهند /۳/ قرار دهند، حسب مورد به مجازات های مقرر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۶ شد.

ماده ۴۸. کارگزار، کارگزار/معامله گر، بازارگردان و مشاور سرمای هگذاری که اسرار اشخاصی را که برحسب وظیفه

از آنها مطلع شده یا در اختیار وی قرار دارد، بدون مجوز افشاء نماید، به مجازات های مقرر در ماده ۱۳۷۵ محکوم خواهد شد. /۳/ ۶۴۸) قانون مجازات اسلامی مصوب ۶)

ماده ۴۹. اشخاص زیر به حبس تعزیری از یک ماه تا شش ماه یا به جزای نقدی معادل یک تا سه برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد:

۱. هر شخصی که بدون رعایت مقررات این قانون تحت هر عنوان به فعالیت هایی از قبیل کارگزاری، کارگزار/معامله گری یا بازارگردانی که مستلزم اخذ مجوز است مبادرت نماید یا خود را تحت هر یک از عناوین مزبور معرفی کند.

۲. هر شخصی که به موجب این قانون مکلف به ارائه تمام یا قسمتی از اطلاعات، اسناد و یا مدارک مهم به سازمان و یا بورس مربوط بوده و از انجام آن خودداری کند.

۳. هر شخصی که مسئول تهیه اسناد، مدارک، اطلاعات، بیانیه ثبت یا اعلامیه پذیره نویسی و امثال آن ها جهت ارائه به سازمان می باشد و نیز هر شخصی که مسئولیت بررسی و اظهار نظر یا تهیه گزارش مالی، فنی یا اقتصادی ی ا هرگونه تصدیق مستندات و اطلاعات مذکور را برعهده دارد و در اجرای وظایف محوله از مقررات این قانون تخلف نماید.

۴. هر شخصی که عالماً و عامداً هرگونه اطلاعات، اسناد، مدارک یا گزارش های خلاف واقع مربوط به اوراق بهادار را

به هر نحو مورد سوءاستفاده قرار دهد.

ماده ۵۰. کارگزار، کارگزار/معامله گر یا بازارگردانی که اوراق بهادار و وجوهی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده و وی موظف به نگاهداری آن در حسابهای جداگانه است، برخلاف مقررات و به نفع خودیا دیگران مورد استفاده

قرار دهد، به مجازات های مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ محکوم خواهد شد. /۳/ ۶

ماده ۵۱. در صورت ارتکاب تخلفات مندرج در این قانون توسط اشخاص حقوقی، مجازات های پیش بینی شده بر حسب

مورد درباره آن دسته از اشخاص حقیقی اعمال می شود که از طرف اشخاص حقوقی یادشده، مسئولیت تصمیم گیری را بر عهده داشته اند.

ماده ۵۲. سازمان مکلف است مستندات و مدارک مربوط به جرائم موضوع این قانون را گردآوری کرده و به مراجع

قضایی ذی صلاح اعلام نموده و حسب مورد موضوع را به عنوان شاکی پیگیری نماید. چنانچه در اثر جرائم مذکور ضرر و زیانی متوجه سایر اشخاص شده باشد، زیان دیده می تواند برای جبران آن به مراجع قانونی مراجعه نموده و وفق

مقررات، دادخواست ضرر و زیان تسلیم نماید.

فصل هفتم: مقررات متفرقه

ماده ۵۳. کارگزاران، کارگزاران/معامله گران، بازارگردانان و سایر فعالان بازار اوراق بهادار مکلفند ظرف شش ماه از تشکیل سازمان نسبت به ایجاد کانون خود، پس از تصویب اساسنامه آن اقدام کنند.

۲٪) از سهام بورس را / ماده ۵۴. هیچ سهامدار حقیقی یا حقوقی، نمی تواند بیش از دو و نیم درصد (۵ به طور مستقیم یا غیرمستقیم در مالکیت داشته باشد.

ماده ۵۵. هیچ سهامدار حقیقی یا حقوقی نمی تواند بیش از پنج در صد (۵٪) از سهام شرکت سپرده گذاری مرکزی

اوراق بهادار و تسویة وجوه را به طور مستقیم یا غیرمستقیم در مالکیت داشته باشد.

مادة ۵۶ . پس از تشکیل سازمان، کلیة سوابق، اسناد و مدارک شورای بورس موضوع قانون تأسیس بورس اوراق بهادار تهران، مصوب ۱۳۴۵ ، به سازمان منتقل می شود.

مادة ۵۷ . اموال و دارایی های سازمان کارگزاران بورس های موجود اعم از منقول و غیرمنقول، وجوه نقد، سپرده های بانکی و اوراق بهادار، حقوق و تعهدات و سایر دارایی ها پس از کسر بدهی ها و هم چنین وجوه ذخیره گسترش بورس، در کمیته ای مرکب از رئیس سازمان، نماینده منتخب کارگزاران بورس مربوط و نماینده شورا احصا و حسب ضرورت و نیاز بین شرکت سهامی بورس مربوط و سازمان به ترتیب به عنوان سرمایه و منابع مالی در اختیار تسهیم می شود.

تصمیمات این کمیته پس از تصویب وزیر امور اقتصاد و دارایی لازم الاجرا می باشد.

تبصره- سوابق کارکنان سازمان کارگزاران هر بورس، ب هموجب مقررات قانون کار بازخرد می گردد.

مادة ۵۸ . دولت اقدامات لازم برای فعال کردن بورس های کالایی و تطبیق آن با این قانون و ارائه راه کارهای قانونی موردنیاز را به عمل خواهد آورد.

مادة ۵۹ . این قانون چهارماه پس از تصویب به طور کامل لازم الاجرا است و هیئت وزیران و سایر مراجع مذکور در این قانون، موظف اند به نحوی اقدام نمایند که مقررات اجرایی و سازمانی و تشکیلات مناسب اجرایی این قانون، ظرف این مدت استقرار یافته و به تصویب رسیده باشد.

مادة ۶۰ . پس از انقضای مهلتهای مقرر در این قانون، قانون تأسیس بورس اوراق بهادار مصوب ۱۳۴۵ و کلیة قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون است، لغو می شود. قانون فوق مشتمل بر شصت ماده و بیست و نه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ اول آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴ /۹/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

غلامعلی حداد عادل -رئیس مجلس شورای اسلامی__